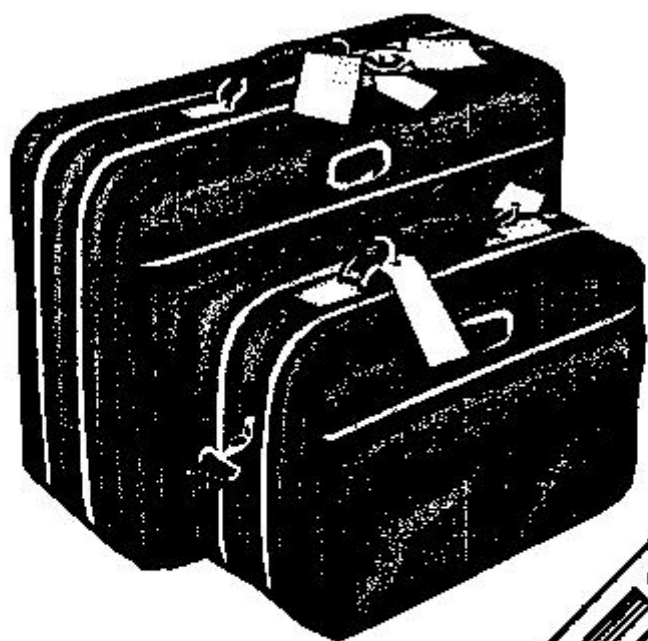

DITG

Computer Gebruikers Vereniging

3

Een uitgave van de Computer Gebruikers Vereniging
13^e jaargang Nr. 3 1999
Verschijnt 6x per jaar. Losse nummers f 3,75

CGV

INHOUD

Algemeen	2
Agenda	4
Lidmaatschap	4
Van de Redactie	5
Kopij van CoPi	6
Computermeeting 1999	9
MSX	12
Pentaro Odessey	12
Dynamic Publisher	14
Solid Snake Engels	15
Advertentie Bob Roos	17
PC	18
Windows 98	18
Tips voor Word	23

De sluitingsdata voor inlevering van kopij en advertenties voor de BITS zijn:

31 augustus 1999
&
31 oktober 1999

COLOFON

BITS is een onafhankelijk informatieblad van de Computer Gebruikers Vereniging.

REDACTIE

Ad Mutsaers & Frank Pison

VORMGEVING

Ad Mutsaers, Frank Pison, Cokky Pison, Arjan Mels & Peter Mathijssen

MEDEWERKERS

Ad Mutsaers, Arjan Mels, Arjan Steenbergen, Ad v.d. Dries, Peter Mathijssen, Cokky Pison & Frank Pison, Will v.d. Boom.

ADRES

(zowel redactie als vereniging)

Bartokstraat 196
5011 JD Tilburg

Tel: (013) 4560668 / (013) 4681421
Fax: (013) 4560668

GIRO

Rekening: 5728841
t.n.v: CGV
Karmijnstraat 18
5044 RD Tilburg

INTERNET

E-mail: cgv@xs4all.nl
WWW: www.xs4all.nl/~cgv

REGISTRATIE

K.v.K. Midden Brabant:
Computer Gebruikers Vereniging
nr. V40259841

AGENDA

DATA WORKSHOPS 1999

Donderdag 24 juni 19.00h - 23.00h

Donderdag 15 juli 19.00h - 23.00h

Donderdag 02 september 19.00h - 23.00h

Zondag 26 september 13.00h - 17.00h

Donderdag 28 oktober 19.00h - 23.00h

Zondag 28 november 13.00h - 17.00h

De workshops worden gehouden op het volgende adres:

Wijkcentrum de Schans
De Schans 123
Tilburg-Noord

De thema's worden steeds aan het begin van de workshops gehouden en starten ca. een kwartier na aanvang van de workshop. In principe duren de thema's ongeveer een uur.

LIDMAATSCHAP

Je hebt een computer MSX of PC en je wilt er wat mee. Wij helpen je daar in.

Wordt lid van de Computer Gebruikers Vereniging en wij staan met raad en daad voor je klaar. Wij zijn niet voor niets een van de grootste verenigingen van Nederland.

Het lidmaatschap is eigenlijk een gezinslidmaatschap. Het wordt echter wel op naam van één persoon gesteld. Alle gezinsleden zijn dus van harte welkom.

Wat moet je doen om lid te worden?

Neem contact op met het secretariaat en vraag om een inschrijfformulier, dit wordt je dan zo spoedig mogelijk toegezonden. Vul het formulier in en stuur het terug en maak daarnaast het bedrag over op onze girorekening.

Als alles binnen is, sturen wij je de lidmaatschapspas e.d. zo snel mogelijk toe.

Het lidmaatschap bedraagt:

f 30,- per jaar

f 15,- vanaf juli tot 31 december

DOET MEER VOOR HAAR LEDEN

VAN DE REDACTIE

Het is weer zover. De zon staat hoog aan de hemel en wij zitten op de bovenkamer aan de Bartokstraat te Bitsen. Dit is de laatste die nog voor de vakantie uitkomt, en moet binnenkort klaar zijn in verband met de aanstaande workshop.

De vakantie komt er weer aan, en daardoor kunt u de volgende Bits pas weer verwachten in September. We hebben op de algemene vergadering immers afgesproken om dit jaar 5 keer uit te komen. Dit betekend echter niet dat we niet meer actief zijn. De workshop bijeenkomsten gaan gewoon door, behalve in de maand augustus. Noteer dus deze data op uw kalender zodat u niet aan de gesloten deur komt.

Arjan Mels is door vakantie en studie in het buitenland niet bereikbaar vanaf juli tot eind van dit jaar. Wij verzoeken jullie daarom om in deze periode voor vragen de andere bestuursleden te benaderen.

Hierbij herhalen we deze nummers nog maar een keer:

Ad Mutsaers	013 - 4681421
Frank Pison	013 - 4560668
Harrie Broers	013 - 4685692
Bert Daemen	013 - 5359180
Ad v.d. Dries	0416 - 363353
Peter Mathijssen	013 - 5714189
Arjan Mels	Voorlopig onbereikbaar.

De onlangs gehouden Meeting was een groot succes, en we hebben de datum voor 2000 al vastgelegd op zaterdag 15 April. De dag stond volledig in het teken van kennismaking en uitwisseling, en we konden ons verheugen op een ruime belangstelling. De deelnemers waren erg enthousiast en nog dezelfde avond waren er al foto's op het internet te aanschouwen. Voor een uitgebreid verslag zie verder in deze Bits.

In het najaar kunnen we weer op bezoek bij de beurs Zandvoort, behalve dat ze deze keer niet in Zandvoort wordt georganiseerd!

Op zaterdag 18 september 1999 van 10.00 uur tot 17.00 uur zal de beurs gehouden worden in het Sociaal-cultureel en educatief centrum UIT-WIJK,
Dr. Schaepmanlaan 10 in BUSSUM.

De bekende MSX- en Spelcomputerdag zal na afloop doorgaan in een 1e MSX MARATHON MEETING die zal voortduren tot zondag 19 september 1999 omstreeks 10.00 uur.

Met andere woorden een 24 uren happening voor de fanatieke MSX-ers !

De organisatie van de beurs en de MSX MARATHON MEETING is mede in handen van Laurens Holts (uit BUSSUM).

Wij wensen jullie natuurlijk een prettige en gezonde vakantie toe, en veel mooi weer !

KOPIJ VAN COPI

De eerste computerbeurs nieuwe stijl, ofwel de meeting is achter de rug. Het was een groot succes en via Internet kwamen er verschillende leuke reacties. Ook het houden van de meeting in het wijkcentrum is goed bevallen en men hoopt dat wij in 2000 ook weer zo'n dag zullen organiseren. Wat denken jullie van zaterdag 15 april 2000. Ja je kunt deze datum al weer in de agenda noteren, we hebben in elk geval voor die dag weer het hele wijkgebouw gereserveerd. Dit jaar dus geen gezeur op Internet. Je schrijft je maar op tijd in, dan kan het bestuur van de CGV rekening met je houden en ook aan speciale wensen voldoen.

Het wordt misschien wat eentonig, maar ik vind vertalen nu eenmaal erg leuk en daarom hier een korte vertaling uit het MSX-FUN Journal Nr. 4 van de maand mei 1999, geschreven door Paul Schärer, voorzitter MSX FUN Club. Niet alles want het zijn 7 bladzijden met daarop de nodige foto's datwel, maar als mijn stukje te lang wordt is er weer geen ruimte voor.

VOOR DE 12E KEER TILBURG

Ja, het is weer zover. Ik weet eigenlijk helemaal niet, hoe vaak ik al in Tilburg was. Alles zou van een leien dakje moeten gaan, maar 2 weken voor Tilburg denk ik er ineens aan dat ik nog aanstekers moet bestellen. Dus stress, stress, de laatste dagen voor de beurs, want de levertijd voor de aanstekers is 3 weken. Na heen en weer gebel lukt het me iemand te pakken te krijgen, die er voor zal zorgen dat de aanstekers binnen 2 dagen geleverd worden. Nu heb ik tenminste tijd om ze te graveren en dan alles inpakken en op de plattegrond

kijken waar de nieuwe lokatie zich bevindt. Jammer tot de dag van vandaag heb ik de plattegrond niet meer kunnen vinden en ik zal een nieuwe moeten kopen. Verder de gebruikelijke problemen met afzeggingen en daarna weer aanmeldingen zodat de gereserveerde kamers weer allemaal bezet zijn.

Op vrijdagmorgen om 08.30 uur vertrekken we dan eindelijk. Eerst richting Stuttgart waar we om 10.50 uur Michi ophalen en bij hem thuis nog allerlei spullen inladen. Op naar Hockenheim waar we een stukje eten. Het weer is grandioos en we kunnen op het terras eten. Zo is het nog nooit geweest. Of het regende, sneeuwde of het was te koud. Nu was het weer zo goed dat we onderweg nog van het landschap konden genieten bij de Moseltalbrücke.

Na een tocht van ± 900 kilometer bereiken we om 18.00 het parkeerterrein van het IBIS, zonder dat ik deze keer onschuldige hollandsse fietsers van het fietspad verdrijf. Na het ontbijt de volgende morgen gaan we met mijn "nieuwe" plattegrond naar de beurs. Sorry Tilburgers dat ik "beurs" zeg.

Voor mij is en blijft het een beurs, dan kunnen jullie zolang als jullie willen Computermeeting zeggen. De plattegrond hebben we alleen maar gebruikt om te controleren of onze hollandsse vrienden de borden naar de beurs goed aangebracht hebben. Dat hebben ze! De bekende, goede organisatie heeft er ook dit jaar weer niet onder geleden. Vrijnu had ik geschreven: "De hal hebben wij". Maar het is ja geen hal meer maar een gebouw van 3 verdiepin-

gen. Voor het gebouw staat Cokky Pison met haar mensen en we worden dit jaar persoonlijk begroet en naar onze plaats gewezen. De bus kunnen we om uit te laden voor de deur laten staan. We sluiten daardoor de straat wel af, maar Cokky zegt dat ze wel rond het plein kunnen rijden.

We hebben onze zaal op de eerste verdieping helemaal voor ons alleen. In tegenstelling tot de hal is het hier fantastisch rustig. De Sound-brothers zitten allemaal op de 2e verdieping, zodat het heidens kabaal van vroeger niet meer opvalt. Wat moet ik nog over het verloop van de dag vertellen.

We hadden verschillende 2e hands spullen meegenomen van leden die hun MSX van de hand hebben gedaan. We hadden soms wel het gevoel dat de een of de ander over ons gelachen heeft, want we wisten werkelijk niet wat we voor alles moesten vragen. Onze prijzen lagen tussen 10 en 25 gulden voor hardware en 3 gulden voor de diskettes. Het complete systeem dat we hadden hebben we weer mee terug genomen. Rijk zijn we er niet van geworden, maar ons doel hebben we bereikt.

Ten eerste hebben we een aantal mensen een plezier kunnen doen, we hebben weer geld in onze kas erbij en ten derde is mijn garage weer wat leger. Er gingen ook weer ongeveer 50 aanstekers over de tafel. Ik kan geen commentaar geven over de gezellige en aangename gesprekken die ik gevoerd heb, dan had ik een bandrecorder mee moeten nemen. Er werd niet gemopperd. Er was ook geen nijd meer zoals in vroegere jaren. Het was eenvoudig heel gezellig met al deze mensen samen te zijn,

of ze nu MSX-ers waren of alleen maar aardige mensen.

Iets vroeger dan in de vorige jaren werd de beurs gesloten. Met vereende krachten wordt alles ingepakt en opgeruimd. Het ging bijna automatisch. Alles in de bus gepakt en dan volgt het traditionele afscheid van de Tilburgers. Deze keer voor het gebouw met een langer gesprek dan andere jaren. Wij beloven terug te komen en zij beloven weer iets te organiseren. Ik ben er zeker van dat het in het millenniumjaar weer een "beurs" zal worden. En ze zal succesvol zijn zoals altijd. Misschien niet met zoveel bezoekers als in de beginjaren, maar veel fijner, delikater, selecter.

Na het ontbijt op zondag gingen we huiswaarts en zonder verkeeropstoppingen of ongelukken kwamen we om ongeveer 18.00 uur in Gossau aan.

Moet ik nu weer zoals elk jaar schrijven "Tot volgend jaar in Tilburg"?

Tot zover de vrije vertaling uit het MSX Fun Journaal en daarmee ook mijn bijdrage aan BITS nr. 3.

Prettige vakantie en tot de volgende BITS.

CoPi.

COMPUTERMEETING 1999

INLEIDING

Dit belooft een interessant artikel te worden. Tijdens de laatste bestuursvergadering is afgesproken dat Ad van den Dries en Peter Mathijssen samen zullen zorgen voor een verslag van de computermeeting van 24 april. Deze tekst heeft dus heel wat gereis via telefoonlijnen achter de rug gehad, voordat u nu eindelijk het resultaat voor u kunt zien.

WAT VOORAF GING

Naar aanleiding van de resultaten van de beurs van 1998 werd er al vlug daarna, binnen het bestuur, gediscussieerd over de toekomst van de Computerbeurs zoals die door de CGV werd georganiseerd. Het ging tijdens die discussies niet zozeer over de financiële consequenties van een beurs maar meer om de doelstelling van een mogelijk te houden beurs.

Financieel gezien was het mogelijk om nog een beurs te organiseren in de Bremhorsthal, met alles erop en eraan, zoals een bus laten rijden, kramen huren, etc. We wisten echter al langer dat het met de beurs zoals hij georganiseerd werd voor de Bremhorsthal niet eindeloos verder kon gaan. Zowel voor MSX als voor PC was het moeilijk om genoeg standhouders te vinden voor zo'n grote hal.

Tijdens de vele discussies kwamen een aantal opties naar voren, namelijk:

1. Geen beurs meer organiseren.

2. Toch verder gaan in de Bremhorsthal, hoewel die dan waarschijnlijk maar half gevuld zou zijn met kramen.

3. Ergens anders iets organiseren.

Na, niet altijd even ontspannen gesprekken, werd uiteindelijk gekozen voor optie 3, met als datum 24 april 1999

Ondertussen was het niet stil gebleven op het internet. Tilburg heeft in de MSX-wereld toch een bepaalde status gekregen in de loop van de jaren. Toen dan ook de berichten de wereld in gingen als zou de CGV geen beurs meer organiseren in 1999 werd het ineens erg druk bij de nieuwsgroepen.

Wijkcentrum "de Schans" is al sinds een tijd de vaste plek waar de CGV haar bijeenkomsten organiseert. Het leek dan ook een goede plek om de beurs, die ondertussen de naam Meeting had gekregen te organiseren.

Met de naamsverandering werd beoogd duidelijk te maken dat een en ander kleinschaliger zou worden opgezet. Dit zou moeten zorgen, dat ook bestuursleden niet de hele dag controlerend door het gebouw moesten rennen, maar ook zelf bezig zouden kunnen zijn met computers. Als uitgangspunt had het bestuur gerekend op het vol krijgen van de benedenverdieping en eventueel een deel van de eerste verdieping. Uiteindelijk bleek het gebouw helemaal vol te zitten, op 1 kamertje na, met vooral MSX-enthousiastelingen.

Bij de Bremhorsthal moest het bestuur al de vrijdag van te voren de borden op gaan hangen en dan van 's avonds 11 uur tot 3 uur aanwezig zijn voor het opbouwen van de kramen en het vervoeren van spullen van de opslag naar de Bremhorsthal.

Het opzetten van de beurs in "de Schans" was wat dat betreft veel gemakkelijker. Zowel het ophangen van de borden en het inrichten van de tafels en stoelen in de vele kamers was in een paar uurtjes gepiept.

Dit alles met de uitstekende hulp van diverse trouwe vrijwilligers. Het wijkcentrum "De Schans" had ook zijn eigen bar, waar je broodjes en soep kon kopen.

Ondanks het feit dat de meeting kleiner van opzet zou zijn, kwamen er nog veel buitenlandse clubs en verenigingen naar Tilburg.

DE MEETING

Zondag 24-April-1999, 's morgens om half acht kwamen het bestuur en de vrijwilligers aan, en het wijkcentrum werd geopend voor de opvang van de standhouders. Ook onze eigen stand moest nog opgesteld worden.

Onder het gewoel van het stempelen op handen van de standhouders en consorten, die aan de ingang ook nog informatie wilden over de locatie van hun stand, werd er ijverig gewerkt aan onze eigen stand die al aardig vorm begon te krijgen. Onder het genot van een lekker bakje koffie was het een aangenaam gezicht om al die mensen te zien sjouwen met alle spullen die ze hadden mee genomen. Zo kwam er al snel leven in de brouwerij die nu de naam meeting had mee gekregen.

Rond de klok van negen kwam de eerste bekende al aan de stand om een praatje te maken en eens te kijken waar we zoal mee bezig zijn.

De stand was zo goed als klaar dus een geschikt moment om ook eens wat rond te gaan neuzen.

Het is een voorrecht om een standhouder te zijn omdat je alles al kunt gaan bekijken voordat de bezoekers binnen zijn. Maar omdat iedereen nog hart aan het werk is komt van een praatje maken niet veel terecht.

Toen om tien uur de deuren voor het publiek open gingen waren helaas nog niet alle stands bezet.

De opzet van onze vereniging was om de mensen te laten zien wat wij zoal doen op de MSX en de PC. Er werd geprogrammeerd in C++ en er werden foto's gemaakt en bewerkt. Er werden home pages gemaakt voor internet. Er was iemand bezig met Word en Excel en er werden spelletjes gespeeld. De mensen konden vragen stellen, gesprekken aangaan en problemen aandragen, zodat wij konden proberen er een oplossing voor te vinden. En ik denk dat dat aardig gelukt was.

Maar we hadden niet alleen een stand waar van alles te zien was, we hadden ook een stand waar van alles te koop was.

En naar mijn weten werd het daar goed bezocht. Er is blijkbaar nog veel te knutselen in de MSX wereld. Want er werden diverse printen en cartridge doosjes en LAN kaarten verkocht. De meeting was een goed bezochte meeting, wat kleiner misschien maar wel gezelliger.

NA AFLOOP

Na afloop van de meeting, konden we terugkijken op een meeting zonder al teveel problemen. Het opruimen van de rommel ging gelukkig, dankzij de hulp van verschillende vrijwilligers, heel snel. Ook hadden veel standhouders gehoor gegeven aan ons verzoek, om eventuele rommel in de aanwezige vuilniszakken te stoppen. Alleen hadden enkele standhouders het nodig gevonden een Commodore 64 in onderdelen te verspreiden door lokaal 24 op de tweede verdieping. Deze standhouders zullen we waarschijnlijk volgend jaar niet meer terug zien.

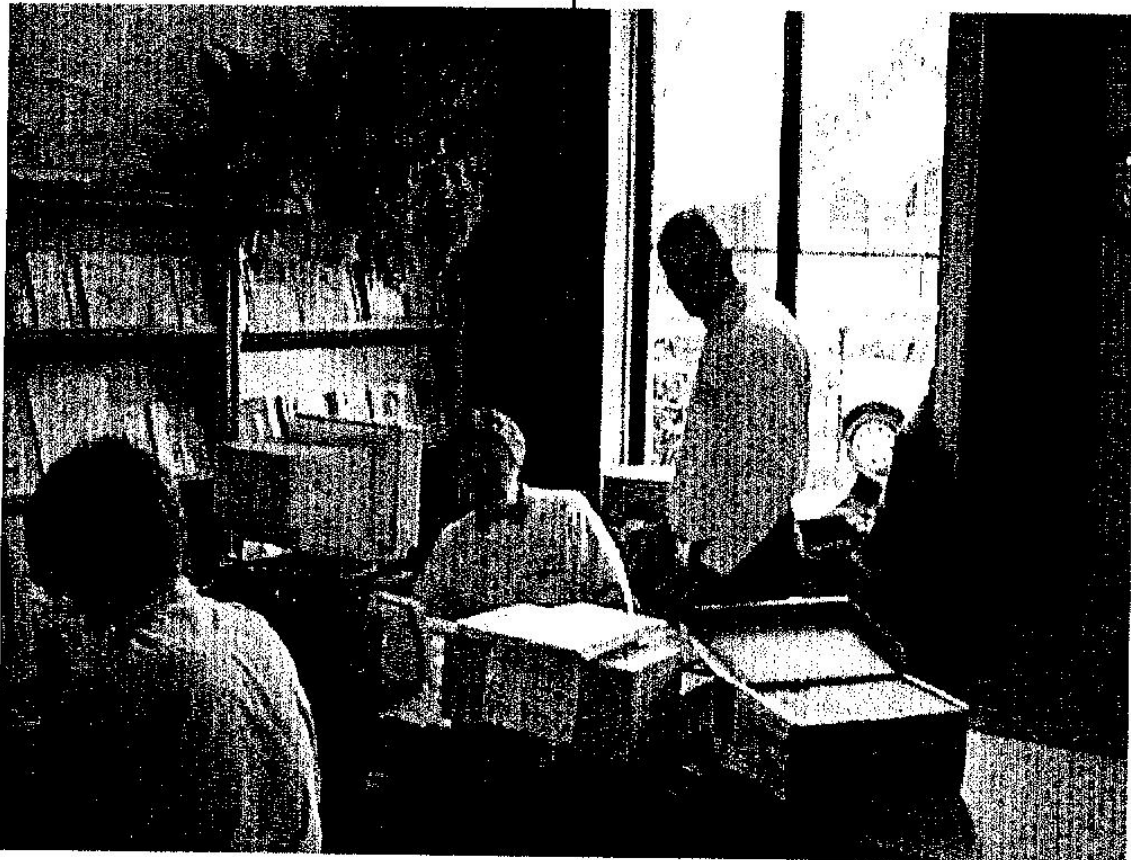
Ja, u leest het goed. Dankzij de vele positieve berichten van standhouders en in de nieuwsgroepen is de kans zeer groot dat er volgend jaar weer een meeting georgani-

seerd gaat worden.

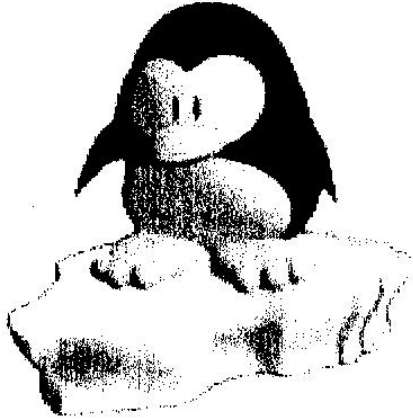
Na alles dus opgeruimd te hebben, werden alle medewerkers van die dag uitgenodigd voor een etentje bij de chinees op het Wagnerplein. Ook Wammes Witkop en Frank Druif waren daar met hun gevolg, om te genieten van een lekkere rijsttafel.

Al met al valt volgens ons de Meeting van 99 een succes te noemen. Hopelijk lukt het, om volgend jaar een gelijksoortige bijeenkomst te organiseren. Dit is vooral afhankelijk van de clubs die zich in binnen- en buitenland inzetten voor het hoog houden van het MSX-systeem.

Ad en Peter

PENTARO ODESSEY

Na de lange en zware tocht om de pinguïn prinses te bevrijden uit de handen van de wrede pinguïn keizer in Penguin Adventure, leefden Pentaro en zijn geliefde nog lang en gelukkig... totdat de wrede keizer besloot wraak te nemen. Met een listige truc lokte hij Pentaro in de val en nam hem gevangen. De keizer was zo kwaad op Pentaro dat hij besloot hem niet zonder meer te doden maar hem naar een verafgelegen, gevaarlijk land te brengen, om hem, ver weg van zijn geliefde, een eenzame, langzame dood te laten sterven.

Het spel Pentaro Oddysey is in feite een vervolg op het bekende Penguin Adventure van Konami. Het verhaal van Pentaro Oddysey gaat verder waar Penguin Adventure ophoudt. De ondertitel is dan ook niet voor niets 'The revenge'. Pentaro Oddysey is helaas niet gemaakt door Konami maar door de Spaanse groep Cabinet. Het wordt uitgegeven via Sunrise en is onder andere verkrijgbaar via het Sunrise Games Abonnement.

HET SPEL

Pentaro Oddysey is geen ren-en-spring spel zoals zijn voorganger, maar een platform spel. 27 levels lang moet Pentaro zich door allerlei velden heen bewegen en ondertussen items verzamelen en monsters ontwijken en verslaan. Ieder veld heeft een ander doel. In sommige velden moet je alle monsters verslaan, in andere moet je bepaalde items verzamelen. Wanneer je het doel bereikt hebt verschijnt er een deur waardoor je naar het volgende veld gaat. Kijk echter goed uit, in sommige velden zijn twee uitgangen. De gemakkelijkst te bereiken uitgang heeft vaak een belangrijk nadeel: je kan er een leven door verliezen of minder punten voor krijgen.

Monsters verslaan doe je door ze neer te schieten. Hoe vaak je een monster moet raken verschilt per monster. Een octopus bijvoorbeeld hoeft je soms maar één keer te raken maar soms ook wel tien keer. Dat is van tevoren niet te voorspellen. Hierdoor moet je erg voorzichtig spelen. Persoonlijk heb ik liever een wat meer consequentere aanpak, waardoor je relaxter kunt spelen en je niet zo vaak afgaat.

Het spel kent geen save mogelijkheid of passwords. Je zult ieder keer weer in level 1 moeten beginnen. Voor een dusdanig lastig spel met 27 levels is dat niet echt handig. Het spel kent wel continues. Als je af bent krijg je nog één continue. Net als in de spellen van Konami moet je daarvoor tijdig op F5 drukken wanneer je af bent. Je krijgt standaard 1 continue, maar waarschijnlijk kan je er in het spel zelf ook nog vinden. Ik ben ze echter nog niet tegenge-

komen. Verder dan level 4 of 5 ben ik nog niet gekomen.

BEDIENING

De bediening van het spel is vrij eenvoudig. Het spel werkt met joystick en toetsenbord. Wanneer je de cursortoetsen gebruikt, dan kan je springen met de spatiebalk of shift en schieten met Graph, Code of iedere A-Z toets. Pentaro kan dus schieten en springen, maar hij kent ook een speciaal trucje. Hij kan namelijk tegen muren opspringen. In het spel is gelukkig een practice (oefen) mode ingebouwd, want dit trucje is niet zo eenvoudig als dat het in de handleiding lijkt. Het kostte me toch een minuut of tien voor ik het door had. Je moet je acties heel goed timen anders gebeurt er niets. Heb je het eenmaal door dan gaat het daarna bijna vanzelf.

UITVOERING

De graphics in Pentaro Oddysey zijn aardig. Volgens mij is het spel in screen 4 gemaakt. Dat bevordert de snelheid maar daar staat tegenover dat de grafische mogelijkheden wat minder zijn dan in screen 5. Het lijken eigenlijk wel MSX1 graphics.

De fmpac muziek is eenvoudig maar goed. Het deuntje in de oefenmode gaat snel vervelen, maar die in het hoofdmenu juist niet. Zowel op 50 als op 60 Hz loopt de muziek even snel, netjes.

De enkelzijdig geformatteerde HD diskette van TDK is voorzien van een fraai kleuren label. De diskette zit in een plastic doosje dat eveneens voorzien is van een kleurencover. De handleiding past er helaas niet in. Deze is ongeveer anderhalf keer zo groot als het diskettedoosje. De handleiding is gedrukt op wit glossy papier met

alle tekst en plaatjes in een donkergroene steunkleur. Hij is gemaakt door de mensen van het Spaanse blad Hnostar en dat is duidelijk te zien.

De handleiding bevat instructies in vier talen: Spaans, Duits, Engels en Nederlands. De teksten in de handleiding zijn, hoe mooi ze er ook uitzien, ronduit slecht. Zowel de Nederlandse als de Engelse teksten zijn slecht. De andere twee talen heb ik niet bekeken. Hoewel de teksten slecht vertaald zijn, is wel duidelijk wat bedoeld wordt. In dat opzicht vormen de slechte teksten geen belemmering. Eerst wordt het verhaal verteld, dan volgt informatie over hoe het spel gespeeld moet worden, vervolgens wordt de bediening toegelicht en wordt het hoofdmenu besproken. Als laatste volgt dan nog een stukje over de garantie.

CONCLUSIE

Pentaro Oddysey is een lastig spel. Je zult er vele uren mee bezig zijn, zeker omdat er geen save optie in zit. Het spel ziet er verder redelijk goed uit en gaat vergezeld van goede muziek, mits je een fmpac hebt. De aankleding van de diskette, de verpakking en de handleiding is zeer fraai. Jammer alleen dat de handleiding niet in de doos past. Wie van platformspellen houdt moet hier zeker naar kijken, als je tenminste van een uitdaging houdt.

Arjan Steenbergen

DYNAMIC PUBLISHER

Bij het gebruik van Dynamic Publisher vanaf de HD bleek dat de gebruiker zijn FONTS en STEMPELS op de B-drive had geplaatst. Aangezien zijn voorraad FONTS en STEMPELS vrij talrijk was, was het een zoek van jewelste om dat te vinden wat gewent was. Op de vraag waarom hij het gezochte niet van de diskette afhaalde, vertelde hij dat dat de nodige moeilijkheden gaf. "Er moest eerst naar de HD gekopieerd worden om vervolgens de FONTS en/of de STEMPELS te kunnen gebruiken." "Dynamic Publisher kan alleen maar een A en een B-drive aan" aldus de gebruiker.

Deze stelling is volkomen juist. Echter de truuk is zeer eenvoudig. Alvorens Dynamic Publisher op te starten, maakt men van de C-drive een B-drive door middel van het DOS-commando <ASSIGN>. De syntax luidt: A: ASSIGN C=B. Hierna kan Dynamic Publisher zonder meer worden opgestart vanaf de HD. In de C-drive kan zondermeer een diskette worden geplaatst, welke vooraf is uitgezocht. Hierdoor is het niet nodig om eerst veertig kerststempels en dan nog eens een even zo groot aantal voorjaarsstempels af te zoeken alvorens de sportstempels te kunnen gebruiken. Ook is deze methode ook geschikt voor het bewaren van de schermen en het overige wat men zo wil bewaren.

Het is zelfs mogelijk om een BATCHFILE te maken waarin het assign-commando is verwerkt, zodat men zondermeer Dynamic Publisher kan opstarten. Afhankelijk van de versie zou deze er ongeveer zo uit kunnen zien.

A> copy con DP.bat

assign C=B

basic DP242HP.bas

Ctrl. Z

Bij het opstarten van Dynamic Publisher vanaf de HD zal de C-drive gaan fungeren als B-drive. Na het uitzetten van de computer is alles weer normaal. Het geheel werkt een stuk prettiger.

Veel succes.

Will van den Boom.

SOLID SNAKE ENGELS

Op 12 april vorig jaar was het eindelijk zover: de engelse versie van Solid Snake zag toen het levenslicht op de MSX beurs in Tilburg. Zeven jaar na de Japanners konden nu ook de overige MSX'ers echt genieten van deze topper van Konami.

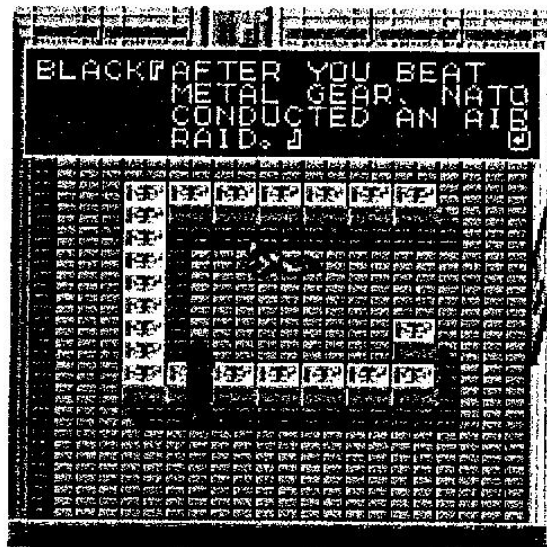
Om maar meteen met het goede nieuws te in huis te vallen: de Engelse vertaling van Solid Snake is gratis! Heeft u toegang tot Internet, zeil dan meteen naar de Solid Snake homepage alwaar u het spel kunt downloaden, compleet met handleiding.

Een oplettende lezer zal het al zijn opgevallen: u kunt het spel downloaden, niet een patch of iets dergelijks. De vertaling van Solid Snake wordt niet als een patch aangeboden. In plaats daarvan wordt het complete spel verkocht. Dat dit illegaal is realiseren de vertalers zich terdege, maar ze denken hier niemand kwaad mee te doen.

Heeft u geen Internet toegang, of wilt u om wat voor reden dan ook liever het spel op 'originele' diskettes, dan kunt u bij Fony terecht. Fony heeft de exclusieve verkooprechten in Nederland. Wanneer u het spel bij hen koopt voor het luttele bedrag van een tientje, dan krijgt u twee diskettes en een handleiding. Beide diskettes zijn voorzien van een fraai etiket. De ene diskette bevat een versie van Solid Snake die bruikbaar is op de MSX. De andere diskette is voor het spelen van Solid Snake op een MSX emulator en bevat een ROM image.

SYSTEEMEISEN

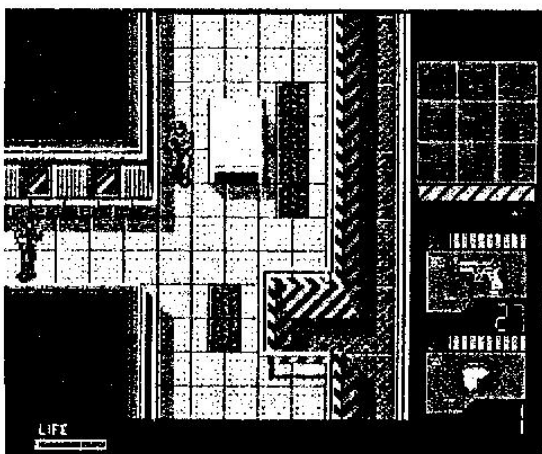
Normaal gesproken stelt Solid Snake geen speciale eisen aan uw MSX2, deze gekraakte versie echter wel. Om Solid Snake te kunnen spelen heeft uw MSX2 computer minimaal 256 kB RAM nodig. Wilt u ook nog geluid dan heeft u 512 kB RAM en een SCC cartridge nodig. Het aantal MSX computers met 512 kB RAM of meer zal niet zo groot zijn. Daarom is het handig dat er ook een ROM image van Solid Snake is, die op bijvoorbeeld fMSX te gebruiken is. Op de pc is met een emulator een MSX2 met voldoende geheugen eenvoudig te maken.

HANDLEIDING

Niet alleen het spel, maar ook de handleiding is door de vertalers onder handen genomen. De handleiding staat op diskette in HTML formaat, de 'taal' waarin Internet pagina's gemaakt worden. Om de handleiding optimaal te kunnen lezen heeft u dus

een pc nodig en een zogenaamde Internet-browser, zoals Microsoft Internet Explorer of Netscape Navigator. De pagina's zien er goed uit en bevatten naast de tekst uit de handleiding ook een aanzienlijke hoeveelheid plaatjes. Het bekijken van de pagina's gaat vergezeld van nagespeelde muziek uit Solid Snake. Heeft u geen pc of Internet-browser, dan kunt u de pagina's ook gewoon in een tekstverwerker bekijken, maar dan moet de opmaakcodes die u dan ook ziet maar voor lief nemen.

KWALITEIT

Tijdens het spelen kwam ik soms nog een enkel klein bugje tegen, maar over het algemeen speelt het spel prima en de engelse teksten zijn redelijk goed. Ze maken het spel in ieder geval goed speelbaar. Kort na de release bleek het spel niet op Turbo-R te werken — in de handleiding staat nota bene dat ze dat niet getest hebben — en niet veel meer te doen dan 'hangen'. Gelukkig is daar al een oplossing voor verschenen, zie het kader. De ROM versie voor MSX emulators werkt ook goed. In fMSX-dos versie 1.6b1 werkte het spel prima.

CONCLUSIE

Heb je een MSX met voldoende geheugen of een goede MSX emulator op je pc, dan mag je dit spel absoluut niet missen. Voor het geld hoef je het niet te laten: het is immer gratis! Voor een tientje heb je twee nette diskettes en een handleiding en dat is eigenlijk toch wel zo leuk. Let erop dat je de nieuwste versie hebt/krijgt (zie kader). Verder kan ik maar één ding zeggen: Einde-lijk!

Solid Snake homepage:

<http://www.stack.nl/~mth/msx/solideng/>

Arjan Steenbergen

UPDATE 1.2

Op de beurs in Tilburg werd versie 1.0 van Solid Snake uitgegeven. Inmiddels zijn de versies 1.1 en 1.2 al verschenen. Versie 1.2 is een betere gekraakte versie. Hij loopt op MSX computers met 256 kB beter en werkt ook op MSX Turbo-R. Ook kan er weer gedoken worden en zijn sommige teksten bijgeschaafd. Deze versie is echt een stuk beter. Je wordt dan ook aangeraden versie 1.0 te wissen of deze te overschrijven met versie 1.2. Let wel op je bewaarde spelen.

Bob Roos - PRINT REFILL

Van Coothstraat 25
5281 CT BOXTEL
Tel: 0411-683513 (13.00 - 21.00 uur)
Fax: 0411-683513
Mobiel: 06-21452446
E-mail: printrefill@multiweb.nl

GEREVISEERDE CARTRIDGES

Hewlett Packard 51626A	f 35,00	Canon BC-01	f 35,00
Hewlett Packard 51629A	f 42,50	Canon BC-02	f 35,00
Hewlett Packard 51633M	f 38,50	Canon BX-20	f 45,00
Hewlett Packard 51645A	f 55,00	Canon BX-2	f 35,00
		Canon BX-3	f 45,00

COMPATIBLE INKJET CARTRIDGES

Canon BCI-10 zwart 3 st.	f 25,00	Epson SO20025 zwart	f 12,50
Canon BCI-11 zwart 3 st.	f 20,00	Epson SO20034 zwart	f 15,00
Canon BCI-11 kleur 3 stuks	f 35,00	Epson SO20036 kleur	f 30,00
Canon BJI 642 zwart	f 12,50	Epson SO20047 zwart	f 17,50
Canon BJI-201 zwart hc	f 10,00	Epson SO20049 kleur	f 27,50
Canon BJI-201 c/m/y p.kleur	f 10,00	Epson SO20089 kleur	f 40,00
Canon BJI-643 zw/c/m/y p.kl.	f 15,00	Epson SO20093 zweur	f 25,00
Canon BCI-21 zwart	f 12,50	Epson SO20097 kleur	f 40,00
Canon BCI-21 kleur	f 25,00	Epson SO20108 zwart	f 25,00
		Epson SO20110 Photo	f 40,00
		Epson SO20138 zw/kl	f 40,00

NAVULSETS

Canon BC-01/02 zwart	f 25,00	HP516926A zwart	f 25,00
Canon BC-05 kleur	f 54,95	HP51625A kleur	f 45,00
Canon BJC600 zwart	f 25,00	HP51629A zwart	f 25,00
Canon BJC600 kleur	f 45,00	HP51649A kleur	f 45,00
Canon BJC4000 zwart	f 25,00	HP51640A/45A zwart	f 49,95
Canon BJC4000 kleur	f 45,00	HP51641A kleur	f 59,95

Lexmark 1380620 zwart	f 39,95
Lexmark 1380619 kleur	f 64,95

FLESSEN INKT

250 ml. zwart HP500 serie	f 45,00	250 ml.zw. Canon BC02	f 45,00
250 ml. zwart HP600 serie	f 45,00	100 ml.zw. Canon 4000	f 25,00

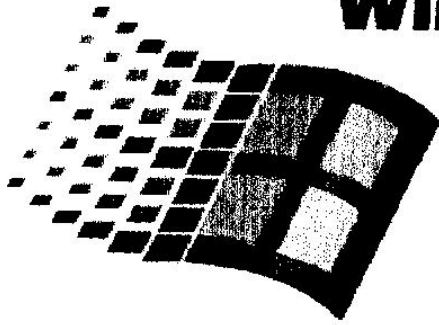
Lint NMS1421/31,VW0030 f 9,95

Verzendkosten f 10,00 per pakket.

P.S. Wij leveren ook Rebuil-tonercartridges.

Januari 1999

WINDOWS 98

Donderdag 25 juni 1998 werd de lang verwachte opvolger van Windows 95 gepresenteerd. Tot op vrijwel het laatste moment was het onzeker of de lancering door zou gaan. Dit vanwege het juridische steekspel waar Microsoft zich momenteel in verkeert met het Amerikaanse ministerie van Justitie.

Gelukkig is de release niet verhinderd. Windows 98 biedt een hoop voordelen ten opzichte van Windows 95, hoewel deze lang niet altijd meteen zichtbaar zijn.

Voor deze recensie is een engelstalige versie van Windows 98 gebruikt. Omdat ik nog niet over een Nederlandse beschik kan ik nog niet alle Nederlandse termen gebruiken.

UPDATE

Je zou Windows 98 een zeer uitgebreide Windows 95 kunnen noemen. Alle updates, fixes en uitbreidingen die Microsoft sinds de release van Windows 95 heeft uitgebracht zijn erin verwerkt. Wat misschien niet iedereen weet is dat er maar liefst 5 verschillende versies van Windows 95 bestaan, namelijk:

- Retail versie (4.00.950)
- Service Release 1 (4.00.950a)

- Service Release 2 (4.00.950b)
- Service Release 2.1 (4.00.950b)
- Service Release 2.5 (4.00.950c)

In de originele release van Windows 95 zaten nogal wat fouten. Deze zijn in latere releases gefixed en ook is de hardware ondersteuning flink uitgebreid. In de laatste update (2.5) is Explorer 4.0 toegevoegd. Moet of wilt u nog met Windows 95 werken, zorg er dan voor dat u minimaal SR2 te pakken krijgt. Dit is een veel stabielere Windows 95 dan de originele. Probleem is wel dat de service releases nooit officieel zijn uitgebracht, maar alleen zijn geleverd aan computerbouwers die Windows 95 in de fabriek al installeren. U zou dus eigenlijk even nieuwe computer moeten kopen.

Met Windows 98 beschikt u echter in 1 keer over de vele tientallen (zoniet honderden) uitbreidingen en fixes die Microsoft de laatste jaren heeft uitgebracht. Dit is ook de voornaamste reden dat Microsoft Windows 98 een veel stabielere operating systeem noemt. Dit punt alleen al maakt Windows 98 mijns inziens de aanschaf waard.

Volgens Microsoft zijn de verbeteringen in Windows 98 samen te vatten in deze drie items:

- verbeterde gebruikersvriendelijkheid en internet toegang
- betere prestaties en stabiliteit
- ondersteuning van een nieuwe generatie van hardware

INSTALLATIE

De installatieprocedure is flink onder handen genomen. Er wordt netjes aangegeven wat er allemaal gaat gebeuren en hoelang dit ongeveer gaat duren. Volgens Microsoft's documentatie zou de installatie sneller moeten gaan dan die van Windows 95, maar dit is lang niet altijd het geval (bij mij in ieder geval niet).

Gemiddeld neemt Windows 98 ongeveer 200 MB harddisk ruimte in beslag (minimaal 120 MB, maximaal 300 MB). Dit is flink meer dan Windows 95, maar daar staat tegenover dat er veel meer in zit en dat de harddisks in de loop der tijd flink zijn gegroeid. Bovendien levert het nieuwe FAT32 systeem zoveel diskruimte op dat het de extra ruimte die nodig is ten opzichte van Windows 95 ruimschoots goedmaakt.

FAT32 werd geïntroduceerd in Windows 95 SR2. Het heft de maximale partitiegrootte van 2GB op en zorgt ervoor dat de clustergrootte (een cluster is een informatie-eenheid op de harddisk) Harddisks van vele terabytes kunnen nu worden gebruikt en een harddisk van bijvoorbeeld 8GB hoeft nu niet meer in vele kleinere partities te worden opgedeeld.

De kleinere clustergrootte levert enorm veel diskruimte op. Een bestandje van 2kB zou (op een 1GB partitie) normaal gesproken 16kB diskruimte in beslag nemen, omdat de kleinste eenheid op de harddisk met FAT16 (het oude systeem) 16kB is (dit is afhankelijk van de partitiegrootte). Met FAT32 beschikken we echter voor harddisks tot 8GB over clusters van 4 kB. Op mijn systeem met drie harddisks van in totaal 5 GB leverde dat toch gauw 400 MB extra ruimte op. Goed, dat is nog geen

10%, maar 400 MB is toch zeker de moeite waard dacht ik zo.

Bij Windows 95 SR2 moest je opnieuw je harddisk partitioneren en formatteren voordat je van FAT32 gebruik kon maken. In Windows 98 is een conversie programma toegevoegd waardoor dit niet meer hoeft. Het kan nu ook achteraf.

Windows 98 ondersteunt vele nieuwe soorten hardware, zoals USB, AGP, ACPI, PC-Card32, IEEE 1394 (Firewire) en DVD.

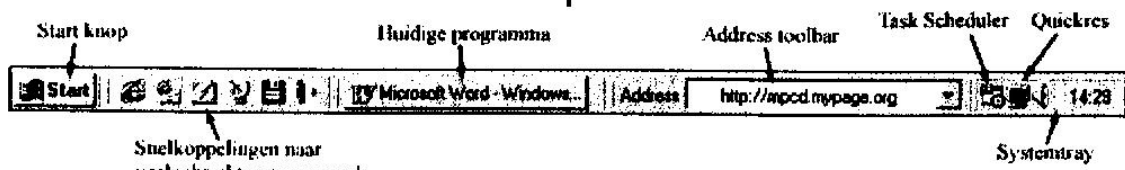
De installatie van Windows 98 verliep bij mij vlekkeloos. Op de Matrox m3D kaart na werd alle hardware netjes herkend en geïnstalleerd, zelfs mijn PCI netwerkkaart, die in Windows 95SR2 nog niet herkend werd.

Een nieuw onderdeel in Windows 98 is Windows Update. Dit programma bekijkt welke hardware en software u heeft en gaat vervolgens op de site van Microsoft kijken of er updates voor zijn.

GEBRUIKERSINTERFACE

De meest opvallende verandering in Windows is de aanwezigheid van Internet Explorer 4.0. Dit is niet zomaar een browser, maar deze uitbreiding zorgt voor een ingrijpende verandering van de gebruikersinterface.

In plaats van het gewone bureaublad kunt u de Active Desktop inschakelen. Het bureaublad wordt hierdoor een HTML pagina (kunt u zelf maken in Frontpage!), waar u Active Desktop Componenten op kunt plaatsen, bijvoorbeeld een leuke klok.

De taakbalk kent veel meer mogelijkheden. Er kunnen namelijk toolbars aan worden toegevoegd. Er is een toolbar met alle iconen die op het bureaublad staan, één waarin u zelf iconen kunt plaatsen en ook een address toolbar waarin u meteen een internet adres of filenaam in kunt tikken.

Nog steeds kunt u het startmenu aanpassen door met de rechtermuisknop op de startknop te klikken. Nieuw is echter dat u nu ook in het start-menu zelf de rechtermuisknop kunt gebruiken om bijvoorbeeld even de snelkoppeling naar een programma aan te passen of een snelkoppeling te wissen. Ook kunnen programma's en programma-groepen verslept worden zodat het start-menu gemakkelijk naar eigen wens kan worden aangepast.

Explorer (Windows Verkenner) en Internet Explorer (Internet Verkenner) zijn samengesmolten. Wanneer u nu op 'My Computer' klikt, wordt hetzelfde programma geopend als wanneer u op 'Internet Explorer' klikt. De boomstructuur is overigens ook iets veranderd. Zo staan de 'My documents' directory en 'Internet Explorer' er nu standaard in. Dit feit zorgt voor de verbeterde integratie van Internet (toegang) in Windows 98.

NIEUWE ONDERDELEN

Nu volgt een willekeurige opsomming van de vele nieuwe onderdelen in Windows 98.

WINDOWS SCRIPTING

Voor het automatiseren van bepaalde taken kun je DOS batchfiles gebruiken. Met gewone batch files kun je echter geen specifieke Windows taken automatiseren. Microsoft heeft daartoe Windows Scripting bedacht. Met de Windows Scripting Host kun je programma's uitvoeren die in VB-script of Javascript geschreven zijn. Deze programma kunnen via ActiveX componenten wel specifieke Windows taken uitvoeren, zoals bijvoorbeeld snelkoppelingen maken. Het maken van dit soort scripts is een stuk ingewikkelder dan batchfiles. Je kunt het eigenlijk niet vergelijken. Programmeerervaring in Visual Basic is aan te raden. Niet voor beginners dus.

SCHEDULER

Ongetwijfeld op veler verzoek heeft Microsoft nu eindelijk een task scheduler ingebouwd. De task scheduler zorgt ervoor dat bepaalde taken op een vooraf bepaald tijdstip kunnen worden uitgevoerd. Je zou bijvoorbeeld iedere dag om 12:15 (als je toch pauze aan het houden bent) 'Scandisk' en 'Disk Defragmenter' kunnen laten draaien, om je harddisk te controleren op fouten en te laten defragmenteren.

MAINTENANCE WIZARD

Dit programma gebruikt de hiervoor genoemde Scheduler. Je kunt hiermee veel komende onderhoudstaken automatisch laten gebeuren. Je kunt automatisch scandisk en 'Disk Defragmenter' laten draaien, maar ook je 'Temp' directory, je Internet-

cache en je 'Downloaded programs' directory automatisch laten leegmaken.

(INTER)NETWERK

Op Internet gebied is de genoemde integratie van Internet Explorer 4 natuurlijk heel belangrijk, maar er zijn meer verbeteringen. Zo is de TCP/IP implementatie herschreven waardoor deze sneller en betrouwbaarder is. Er is bovendien 'Automatic Private IP addressing' toegevoegd, wat wil zeggen dat wanneer een machine geen IP adres heeft of krijgt, hij er zelf één verzint (in overleg met de rest van het netwerk natuurlijk). Met VPN (Virtual Private Networking) kan je een gesloten netwerk creëren via een publiek netwerk zoals het Internet. Dit is vooral handig voor bedrijven.

Bij Externe verbindingen kun je nu ook een dialup-script opgeven. Handig als je normaal gesproken handmatig moet inloggen bij je provider. Multilink-PPP voor het bundelen van kanalen wordt nu standaard ondersteund. Het ISDN Accelerator Pack hoeft je dus niet meer te installeren als je 128 kbps wilt halen met je ISDN adapter. Het kanalen bundelen werkt overigens ook met gewone analoge modems. Je kunt dus bijvoorbeeld twee 56K modems in je systeem zetten en deze allebei tegelijk gebruiken om zodoende met $2 \times 56 = 112$ kbps te downloaden van het Internet. Volgens mij moet je provider dit voor analoge modems wel specifiek ondersteunen, maar dit is me nog niet helemaal duidelijk. Nieuw is ook dat de Dial-up server standaard is ingebouwd. Hiermee kan iemand via een modem op jouw systeem inbellen, misschien wel om in te loggen op je homepage die je via de Personal WebServer hebt opgezet (aanwezig in de 'add-ons directory').

ENERGIE BEHEER

De laatste paar jaar wordt er enorm veel aan energie beheer (power management) gedaan. Windows 98 ondersteunt nu naast APM 1.2 ook ACPI. Dit is een nog veel verder gaande energiebeheer standaard. Apparaten kunnen hiermee softwarematig uit- en aangezet worden. Op het toetsenbord zullen één of meerdere toetsen erbij komen om de pc aan en uit te kunnen zetten of te suspenden (in slaapstand zetten). Met ACPI wordt het ook mogelijk dat een apparaat de pc juist inschakeld. Een modem zou bijvoorbeeld de pc kunnen inschakelen wanneer er een telefoontje binnenkomt. Voor ACPI is echter wel een moederbord met ACPI bios noodzakelijk.

Een bijkomend voordeel van een ACPI moederbord is dat zo'n systeem veel sneller opstart. Een ACPI bios heeft namelijk een fast-boot optie, waardoor het tijdrovende opstartproces (geheugen tellen, systeem informatie tonen, e.d.) aanzienlijk wordt verkort (of zelfs overgeslagen, dat weet ik nog niet precies).

SUPPORT

Om het Support medewerkers een stuk gemakkelijker te maken, is het onderdeel System Information toegevoegd. Hierin kan van alles worden bekeken: de status en versienummers van drivers en dll's, de inhoud van alle systeembestanden en nog veel meer. (ik zou meer willen noemen, maar het programma loopt bij mij om de een of andere reden vast *grin*). Ook kunnen de systeembestanden hier gemakkelijk in bewerkt worden. Verder zijn er tal van troubleshooting mogelijkheden. Vele nieuwigheden in Windows 98 kunnen hier worden uitgezet om zodoende te controleren of die het probleem veroorzaken. Dr

Watson is bijgeschoold en kan nog beter helpen met probleem oplossen.

De Version Conflict Manager moet helpen versieproblemen tussen DLL's op te sporen. Met de Signature Verification Tool kunt u controleren welke bestanden er geverifieerd zijn door Microsoft.

Mocht niet meer helpen dan is het terugzetten van een backup misschien de enig overgebleven oplossing. Het backup programma ondersteunt nu meer media en backup apparaten. Bovendien zou je vanaf de rescue diskette Windows 98 moeten kunnen terugzetten zonder Windows 98 eerst te hoeven installeren. Of dit ook echt werkt heb ik niet getest (Yvonne/Maarten?).

BEELDSCHERM

Net als in Windows 95 SR2 zijn de beeldscherm instellingen flink verbeterd. De refresh rate kan nu tenminste netjes worden ingesteld. Het tooltje QuickRes (het monitor symbooltje in de taakbalk, om snel van resolutie en/of kleurdiepte te kunnen wisselen) is standaard aanwezig. Zelfs kleur beheer (color management) is mogelijk. Hiervoor is een 'color profile' bestand nodig van uw monitor. Over het algemeen hebben alleen high-end monitoren dit. Deze optie is dan ook voornamelijk bedoeld voor grafici.

Het meest opvallende nieuwtje is echter dat Windows 98 meerdere monitoren ondersteunt (beter gezegd: meerdere VGA kaarten). Je kunt in je systeem meerdere VGA kaarten steken, waardoor je dus meerdere monitoren kunt aansluiten. Dit kan heel handig zijn: op het ene scherm ontwerpen terwijl je op het andere scherm direct het resultaat ziet! Één VGA kaart

werkt als primary kaart, de rest als secondary kaart. Iedere VGA kaart kan primary VGA kaart zijn, maar om als secondary VGA kaart te kunnen spelen is een speciale driver nodig. Voor een aantal recente videokaarten heeft Windows 98 daarvoor een driver aan boord. Als u deze optie wilt gaan gebruiken moet u dus goed opletten welke VGA kaarten u ervoor gebruikt.

WebTV

Of we er in Europa ook iets aan hebben weet ik niet, maar in Windows 98 zit ook Microsoft WebTV ingebouwd. Als je over een TV-tuner kaart beschikt kan je op je pc televisie kijken. Met WebTV kan je dan echter ook informatie bekijken die, gecodeerd in enkele beeldlijnen, met sommige programma's wordt meegestuurd.

Dit kunnen tekst of HTML pagina's zijn, maar ook complete programma's. Zelfs interactieve televisie moet ermee mogelijk zijn. Via de Electronic Program Guide (TV gids) kunnen Amerikanen zien wat er vanavond op te is. Mij zijn echter tot nu toe nog geen plannen bekend om dit systeem ook in Europa te gaan gebruiken.

GEEN MINPUNTEN?

Heeft Windows 98 dan geen minpunten? Tuurlijk wel. De systeemeisen zijn flink opgeschroefd. Een 486 met coprocessor en 16MB geheugen is het minimale systeem om Windows 98 te laten draaien. Vrijwel tegelijk met Windows 98 heb ik het systeemheugen naar 64 MB uitgebreid (kost bijna niets meer tegenwoordig). Dit kan ik iedereen zeker aanraden.

Daarnaast zal niet iedereen blij zijn met de toegenomen harddisk honger van Windows. Het devies is dan ook: kies nooit

'Typical installation' maar altijd 'Custom installation'. Zo kan je zelf bepalen wat je wel en niet wilt. Scheelt enorm!

Wat de compatibiliteit betreft: daar kan ik nog niet veel over zeggen. Volgens mij is er onder de kap niet zo gek veel veranderd, dus als iets in Windows 95 werkt zal het ook wel in 98 werken.

BEVALT HET?

Mij bevalt Windows 98 uitstekend. Ik vind het lekker snel en na er twee weken mee gewerkt te hebben ook zeker stabiel. Het opstarten is niet sneller geworden, maar het afsluiten zeker wel. Omdat ik veel met Internet doe past de goede internet integratie natuurlijk precies in mijn straatje. De Windows Scripting Host is een hele leuke uitbreiding en de task scheduler is ook heel handig. Dankzij FAT32 heb ik er 400 MB harddisk ruimte bij, waar ik natuurlijk altijd dankbaar voor ben. De nieuwe taakbalk is ook een hele fijne uitbreiding. Je kunt er lekker snel je programma's mee starten zonder eerst 24 programma-groepen te moeten doorlopen.

CONCLUSIE

Persoonlijk zie ik geen enkele reden om niet naar Windows 98 over te stappen. Tenminste, afgezien van de prijs dan. 280,= voor een upgrade en 485,= voor een volledige versie is natuurlijk veel geld. Toch kan ik het iedereen aanraden. Wil je het nu niet, dan wel over een paar maanden, trust me.

Arjan Steenbergen

TIPS VOOR WORD

U selecteert het hele document door op Ctrl+A te drukken.

U kunt een document snel opmaken door de opdracht Auto opmaak in het menu opmaak te kiezen.

Snelmenu 's kunnen worden weergegeven door op de rechter muisknop te klikken.

De huidige datum wordt ingevoegd als u drukt op Alt+Shift+D.

Als u het oorspronkelijke formaat van een figuur wilt herstellen, klikt u op figuur in het programma opmaak klik vervolgens op de knop beginwaarde.

U kunt een aantekening weergeven door de aanwijzer op de markering ervan te plaatsen.

U kunt een opmerking verwijderen door op de markering ervan te dubbelklikken en vervolgens opmerking verwijderen te kiezen.

Als u het wordvenster wilt aanpassen, klikt u op opties in het menu Extra kies vervolgens het tabblad Weergave.

Datums nummers en andere tekst kunnen in aflopende of oplopende volgorde worden gesorteerd met de opdracht tekst sorteren in het menu tabel.

Als u rijen of kolommen wilt toevoegen aan een tabel, selecteert u het aantal dat u wilt toevoegen en klikt u vervolgens op de knop tabel invoegen.

Als u een cirkel of vierkant wilt tekenen, houdt u SHIFT ingedrukt terwijl u een ovaal of rechthoek van de werkbalk Tekenen sleept.

U gaat naar de volgende cel in een tabblad door op tab te drukken als u naar de volgende cel wilt gaan. Als u naar de vorige cel wilt gaan drukt u op Shift+tab.

Als u de tekengrootte van geselecteerde tekst wilt wijzigen, drukt u op Ctrl+J of Ctrl+I.

Als u meerdere teken objecten wilt selecteren, klikt u op de knop selecteren (werkbalk tekenen) en vervolgens sleept u om de objecten te selecteren.

U kunt een rechthoekige blok tekst selecteren door Alt ingedrukt te houden terwijl u sleept.

Met F9 kunt u een veld bijwerken.

DATA BASE. Data bank centraal bestand van gegevens uit een omgrenst gebied van kennis of activiteit, waaruit met behulp van computers direct informatie opgeroepen kan worden.

U kunt een dialoog sluiten door op Esc te drukken.

U kunt de prestaties van database objecten analyseren door analyseren in het menu Extra aan te wijzen en vervolgens klikken op prestaties. De wizard prestatie -analyse maakt een lijst met aanbevelingen voor het verbeteren van de prestatie.

Als u standaardtekst wilt opslaan, klikt u op auto tekst in het menu invoegen, u

kiest nieuw typt vervolgens een naam voor deze standaard tekst.

Als u de gegevens uit een tabel wilt verwijderen, selecteert u de tabel en drukt vervolgens op Del.

U kunt de geselecteerde tekst naar een ander venster slepen. Als u Ctrl+spatiebalk ingedrukt houdt, blijft er een kopie op de oorspronkelijke plaats staan.

U kunt de oorspronkelijke tekst herstellen door op Ctrl+spatiebalk te drukken.

Als u de tekst wilt vervangen selecteert u de tekst en typt er vervolgens iets anders op of overheen.

De meeste bewerkingen kunnen ongedaan gemaakt worden door op de knop ongedaan te klikken.

Met de knop opnieuw kunt u de laatste bewerking herhalen.

De huidige afdruktaak kan snel worden geannuleert als u dubbel klikt op het pictogram afdrukstatus op de statusbalk

Druk op Ctrl+Tab om een tabteken in een tabelcel in te voegen.

Als u de gegevens uit een tabel wilt verwijderen, selecteert u de tabel en drukt vervolgens op Del.

Als u zowel de tabel gegevens als de tabel zelf wilt verwijderen, selecteert u de tabel en klikt vervolgens op Rijen verwijderen in het menu tabel.

U kunt aantekeningen weergeven door de aanwijzer op de markering ervan te plaatsen.

U kunt een opmerking verwijderen door op de markering ervan te dubbel klikken en vervolgens opmerking verwijderen te kiezen.

Als u het woord venster wilt aanpassen, klikt u op opties in het menu EXTRA kies vervolgens het tabblad WEERGAVE.

Datums nummers en andere tekst kunnen in aflopende of oplopende volgorde worden gesorteerd met de opdracht tekst sorteren in het menu tabel.

Als u rijen of kolommen wilt toevoegen aan een tabel, selecteert u het aantal dat u wilt toevoegen en klikt vervolgens op de knop tabel invoegen.

U gaat naar de volgende cel in een tabblad door op tab te drukken als u naar de volgende cel wilt gaan. Als u naar de vorige cel wilt gaan drukt u op Shift+Tab.

Druk op Shift+Enter als u op een nieuwe regel wilt beginnen, zonder dat u een nieuw alinea wilt beginnen.

Als u in het afdrukvoorbeeld meerdere pagina's wilt weergeven, klikt u op de knop meerdere pagina's.

Als u een document gaat inbinden, kunt u met de optie rugmarge Extra ruimte toevoegen aan de binnen marge (menu bestand pagina instelling, marges).

Als u voor een gedeelte van een document andere marges of opmaak kenmerken wilt

instellen, moet u het document onderverdelen in secties.

Met Ctrl+enter voegt u een pagina einde in.

Marco's auto tekst fragmenten, opmaak profielen, aangepaste werkbalken, menu's en sneltoetsen worden opgeslagen in sjablonen.

Als u Help informatie voor gebruiken van Word Perfect wilt weergeven bubbel klikt u op de letters WPH op de statusbalk.

Als u een tabel naar tekst wilt converteren, selecteert u de tabel en klikt vervolgens op tabel naar tekst converteren in het menu tabel.

Als u bestaande tekst naar een tabel wilt converteren, selecteert u die tekst en klikt vervolgens op de knop tabel invoegen.

Als u Alinea, markeringen, tabtekens, spaties en verborgen tekst wilt weergeven, klikt u op de knop Weergeven / Verbergen.

Als u het opmaak profiel standaard aan een geselecteerde alinea wilt toekennen drukt u op Ctrl+Shift+N.

U kunt hoofdletter gebruik van geselecteerde tekst wijzigen door een of meerdere malen op Shift+F3 te drukken.

Als u pagina nummers in de buitenmarge wilt invoegen, klikt u op pagina nummers in het menu invoegen, Kies vervolgens buiten in het vak uitlijnen.

U kunt marges instellen door de marge markeringen op de linialen te slepen.

